

ת"פ (באר שבע) 62458-07-23 - מדינת ישראל נ' ישראל אבזוב

פלילי - שיקולי ענישה

פלילי - חוק העונשין - עבירות סחיטה באיומים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 62458-07-23 מדינת ישראל נ'
אבזוב(עציר) ואח'

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא יואל עדן

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
נגד
ע"י ב"כ עו"ד רפאל אביב - פמ"ד

הנאשמים:
1. ישראל אבזוב
2. יוסף גוסינוב
ע"י ב"כ עו"ד שלמה פצ'בסקי
3. טורל גוסינוב (נדון)

גזר דין לנאשם 2

1. בעניינם של נאשמים 1 ו-3 ניתן גזר דין ביום 29.1.25. מעשי שלושת הנאשמים נעשו בצוותא חדא, והכרעת הדין הינה ביחס לשלושתם. לפיכך, בחלקים מגזר דין זה יובאו חלקים מגזר הדין בעניינם של נאשמים 1 ו-3, ובחלקים אחרים תהיה הפניה לאותו גזר דין על מנת שלא לחזור על הדברים.

נאשם 2 הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין, וסחיטה בכוח לפי סעיף 427(א) סיפא לחוק העונשין.

נסיבות ביצוע העבירות מפורטות בהכרעת הדין, יש לראות את האמור בה כחלק בלתי נפרד מגזר דין זה, ולהלן העובדות בתמצית.

בין המתלון לבין שלושת הנאשמים קיימת הכרות מוקדמת. המתלון נטל מנאשם 1 הלוואה על סך 3,000 ₪. עובר ליום 6.5.23 המתלון טרם החזיר לנאשם 1 את כספי ההלוואה, היות ולא נקבע מועד לפירעונה.

בשורה של שיחות, שתיים מהן שיחות ועידה בהן משתתפים שלושת הנאשמים והמתלונן, ושיחות נוספות של נאשמים 2 ו-3 עם המתלונן, ושיחות נאשם 2 בלבד עם המתלונן, הופנו איומים כלפי המתלונן לפגיעה בגופו, ובשלב מסוים גם באמו. נאשם 2 אף היכה את המתלונן תוך איום בדרישה שישלם את החוב, וגרם לו חבלה של ממש.

המעשים בוצעו בצוותא חדא ע"י כל שלושת הנאשמים, והיו חלק מאותה תכנית עבריינית, ומקשר שנקשר, לגבות באמצעות איומים והפעלת כוח את החוב, ואף ריבית מהמתלונן.

החוב המקורי שולם, והאיומים, כמו גם השימוש בכוח, הביאו לכך.

הדברים האמורים הינם בתמצית, ופירוט השתלשלות העניינים מצוי בעובדות כתב האישום ובהכרעת הדין, בה נקבע כי המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה, והוכח מעל לספק סביר המיוחס לכל שלושת הנאשמים בכתב האישום, והם הורשעו בעבירות המפורטות בו.

שלושת הנאשמים כפרו במיוחס להם, נאשם 1 באופן מלא ונאשמים 2 ו-3 באופן חלקי, נשמעו ראיות ונשמעה עדות המתלונן, המיוחס לשלושת הנאשמים הוכח, והם הורשעו כאמור.

לאחר הכרעת הדין, נאשמים 2 ו-3 קיבלו אחריות מלאה על המיוחס להם בכתב האישום.

הראיות לעונש

2. לא הוגשו ראיות לעונש. הנאשם 2 נעדר עבר פלילי.

תסקירי שירות המבחן

3. בעניינו של נאשם 2 הוגשו תסקירי שירות מבחן.

על פי התסקיר מיום 6.10.24, נאשם 2 שלל נזקקות טיפולית בתחום ההתמכרויות, הודה ולקח אחריות מלאה על ביצוע העבירות, מכיר את נפגע העבירה ושלל קונפליקט ביניהם אז וכיום. לדבריו, בביצוע העבירות אחיו הבכור התקשר אליו ממקום מעצרו וביקש את עזרתו בהחזרת חוב כספי מנפגע העבירה. פעל מתוך מחויבות וריצוי אחיו וחיפוש אחר הכרה והערכה מצדו כאשר אלו הקשו עליו לבחון באופן מעמיק השלכות מעשיו והפגיעה באחר.

שולב בקבוצה טיפולית המיועדת לעצורי בית שמתקיימת בשירות המבחן. הגיע בהתמדה למפגשים

במהלכם שיתף במצוקתו; ביטא חרטה על התנהלותו האלימה והאימפולסיבית וביטא צער על הפגיעה שפגע בנפגע העבירה וניכר כי ידע לבחון התנהלותו בראיה ביקורתית.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם נגרר בסיטואציות בהן מרגיש צורך להראות מחויבות. וסבר כי קיימים מוקדי סיכון להישנות התנהגות עוברת בתחום האלימות אשר בעזרת שילובו בטיפול לצד ענישה מרתיעה יהיה ניתן להפחיתם.

הומלץ לדחות את הדיון לצורך הפנייתו לקבוצה טיפולית. לחילופין אם יוחלט על סיום ההליכים הומלץ על צו מבחן שיושת לצד מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה.

על פ התסקיר מיום 14.12.24, נאשם 2 החל השתתפותו בקבוצה הממוקדת בתחום האלימות וניהול כעסים.

שירות המבחן התרשם כי הליכי המשפט המתנהלים נגדו לצד הקשר עם שירות המבחן מהווים גורמים מציבי גבול משמעותיים עבורו. אלו עשויים לצמצם את רמת הסיכון.

שירות המבחן סבר כי טרם בשלה העת לגיבוש המלצה סופית ויש מקום לתקופת ניסיון טיפולי נוספת וחזר על המלצתו מהתסקיר הקודם.

נכתב בתסקיר כי לחובת נאשם 2 הפרות חוזרות ומהותיות על פי דוח הפרות של האיזוק האלקטרוני.

יצוין כי נאשם 2 היה בתחילה במעצר מאחורי סורג ובריח לאחר מכן נעצר באיזוק אלקטרוני, ובתאריך 9.3.25 נעצר שוב מאחורי סורג ובריח.

על פי התסקיר מיום 19.3.25, נאשם 2 שיתף אודות אירוע העבירה, ושירות המבחן התרשם כי זקוק להמשך מענה טיפולי. לא עלה בידי שירות המבחן להיפגש עם נאשם 2 ולבחון התייחסותו להפרת התנאים בגינה עצור. הומלץ על דחיית הדיון.

על פי התסקיר האחרון מיום 22.4.25, מציין שירות המבחן כי בחלוף הזמן וההשתלבות של נאשם 2 בטיפול, הם התרשמו כי הוא החל להכיר ולהבין את דפוסיו התגובתיים והרקע להיווצרותם. לאור שיתוף הפעולה שנאשם 2 מגלה, האחריות שהוא לוקח על העבירה, היכולת לראות את הפגיעה שפגע באחר, וההתרשמות כי בתקופה זו החל ללמוד כלים שיסייעו לו להתנהל באופן מתקדם, שירות המבחן רואה חשיבות בהמשך מעורבות טיפולית, ועל כן שב על המלצתו להטיל על הנאשם 2 ענישה שיקומית וממליץ על העמדתו בצו מבחן לתקופה של שנה, ובנוסף מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה.

טענות הצדדים:

4. טענות ב"כ המאשימה:

ב"כ המאשימה מפנה לתכנון שקדם לביצוע העבירה, הנאשמים אשר שניים מהם אחים ושניים הכירו בבית סוהר, הקימו צוות שפעל על מנת לסחוט כסף מהמתלונן. במסגרת זו הראו כי נאשמים 1 ו- 3 שהם יכולים לפעול גם מחוץ לכלא באמצעות נאשם 2.

בוצעו 172 שיחות מטלפון של נאשם 2 לטלפון של המתלונן, הנאשם 2 חיפש את המתלונן במקום עבודתו, מה שהוביל לפיטוריו ופגיעה בפרנסתו. כמו כן הגיע לביתו ותקף אותו, כך שאם לשיטת הנאשמים מדובר בסכום זניח היה מצופה כי יפעלו בדרכים חוקיות, או ייזנחו את אותו סכום ולא יפעלו באופן בו פעלו. כך שהדבר בא לפתחם כנסיבה מחמירה שסכום פעוט לטענתם גרם להם לבצע את מה שמיוחס להם.

התבקש לקבוע ביחס לכל אחד מהנאשמים מתחם עונש הולם הכולל מאסר בפועל הנע בין 22 ל - 48 חודשים.

התבקש להטיל על נאשם 2 עונש מאסר ברף העליון של השליש התחתון.

ישנו קושי עם הטיעון לשיקולי שיקום, שכן מדובר בנאשם אשר כפר בעובדות כתב האישום, ניהל משפט, הורשע, לאחר שמיעת ראיות, וכעת נזכר כי הוא רוצה לקבל טיפול.

יש לשקול האם יש פוטנציאל שיקום אמיתי או הדברים נאמרים מהפה אל החוץ.

בענייננו בהתחשב בשיקולי הענישה הנוספים בדמות הרתעה, גמול, ובהינתן עמדת שירות המבחן כי הנאשם מצוי בשלבים ראשוניים של טיפול, גם אם נצא מנקודת הנחה שהנאשם יסיים את הטיפול לא היה בה כדי להוות שיקול לסטייה משיקולי שיקום.

הממונה על הפיקוח האלקטרוני הורה על מעצרו של הנאשם 2 עד לתום ההליכים כנגדו מאחורי סורג ובריח.

התסקיר לא מעלה ולא מוריד באשר לשאלת מיקומו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם.

המאשימה עתרה למקם את הנאשם בחלקו העליון של השליש התחתון, של המתחם. כשבוחנים את שיקולי הרתעת הרבים ואת העובדה כי לא ניתן לזקוף לזכותו של הנאשם חיסכון בזמן שיפוטי, אין בתסקיר זה כדי לשנות מהעתירה העונשית ומקל וחומר אין בו נתונים המלמדים על שיקום כזה, שמצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

5. טענות ב"כ נאשם 2:

מדובר בבחור צעיר נעדר עבר פלילי. שבשונה מטיעוני ב"כ המאשימה הודה במשטרה בליבת הטענות נגדו. לא בכתב האישום כלשונו אלא בליבת הטענות. כל מה שחמור במעשים שלו הוא הודה.

לא מדובר בנאשם שניצל עד תום את יומו בבית המשפט, מדובר במי שלקח אחריות ברגעים הראשונים עוד לפני שהוגש כתב אישום וגם אחריו. יש לכך משמעות גם במובן האנושי וגם במשפטי של שיקולי השיקום.

נטען למשך המעצר באיזוק אלקטרוני, והקושי הנובע ממנו.

בית המשפט קבע בעניינם של נאשמים 1 ו- 3 מתחם זהה, שמתחיל מ-22 חודשים. יחד עם זאת בית המשפט גם קבע כי ניתן לקבוע מתחמים שונים לנאשמים שונים גם כאשר מדובר במסכת אירועים אחת, בביצוע בצוותא של המעשים שבוצעו.

במהלך ניהול התיק, עלתה תמונה ברורה של נאשם שהוא צעיר נעדר עבר פלילי, והושפע במידה רבה ממי שחולל את האירוע, מי שהיה לו אינטרס מובהק לביצוע המעשים, שהוא גם בעל עבר פלילי, שלא יהיה זה בלתי מוצדק לומר שהטיל את מרותו וכובד משקלו על הנאשם ועל האירועים שהתרחשו במסגרת המתוארת בכתב האישום.

הדבר כמובן לא מסיר את אחריותו של הנאשם, יחד עם זאת בעת קביעת המתחם הראוי למעשים, ראוי יהיה לקבוע מתחם שונה.

מדובר באדם נעדר עבר פלילי, שירות המבחן קובע בצורה ברורה וחד משמעית שהנאשם נתרם מההליך הטיפולי, מדובר למעשה בהליך טיפולי שהחל כבר בשלב המעצר כאשר היה בפיקוח שירות המבחן, ולאחר מכן לאחר הכרעת הדין שולב בקבוצה טיפולית.

שירות המבחן קבע שהנאשם לוקח אחריות על מעשיו, יכול לראות את הפגיעה שפגע באחר, וההתרשמות היא שהמשך מעורבות טיפולית יש בה כדי להפחית את החשש מביצוע מעשים פליליים

בהמשך. שירות המבחן ממליץ על ענישה שיקומית כאשר קובע שענישה בכלא עלולה לפגוע בו ולהחמיר את מצבו ובכך לפגוע באינטרס הכללי.

כאשר שירות המבחן מציע ענישה שיקומית, בדמות פיקוח של שירות המבחן ומאסר בעבודות שירות, כאשר לגבי האחרים הקביעה הייתה שהמתחם מתחיל מ-22 חודשים, כאשר הנאשם כאן עצור גם במעצר של ממש, וגם במעצר באיזוק אלקטרוני שנה ותשעה חודשים, לא תהיה זו סטייה גדולה אם בית המשפט יעתר להמלצת שירות המבחן ויגזור עונש של עבודות שירות, כאשר לבית המשפט יש סמכות להיעתר להמלצת שירות המבחן לשחרר את הנאשם. הנאשם עבר הליך טיפולי, ההפרה היא לא הפרה חמורה, ולמעשה הנאשם תקופה ארוכה לא ביצע עבירות נוספות.

נאשם 2 אמר כי הוא מצטער על מה שקרה, ומאוד מבין את חומרת המצב.

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

6. בביצוע העבירות בנסיבות ביצוען פגעו שלושת הנאשמים בערכים המוגנים של - כבוד האדם, ביטחון הפרט, חירות הפרט וחופש הפעולה שלו, שלווה נפש מושא הסחיטה, ובזכות לקניין.

הנאשמים הורשעו בשתי עבירות סחיטה באיומים ובכוח, לפי הסיפא המחמירה יותר של סעיפים 427(א) ו-428 לחוק העונשין.

לסעיפי העבירות בהן הורשע נאשם 2, כמו גם נאשמים 1 ו-3, חומרת עבירת הסחיטה, חשיבות הרתעת הסוחטים לאור כך שנסחטים במקרים רבים חוששים להתלונן, ולצורך בהחמרת הענישה לאור הקושי המובנה להתלונן בעבירה זו, נפנה לאמור ולפסיקה המצוטטת בגזר דינם של נאשמים 1 ו-3.

העבירות אשר ביצע נאשם 2 חמורות וביצוען העמידו את המתלונן במורא בגינו שולם התשלום.

אין בעובדה שלא הייתה הכחשה של החוב (המקורי) כדי לגרוע מחומרת מעשי הסחיטה של הנאשמים.

האמור בכתב האישום מעלה שורה של מעשי איומים ואלימות אשר כתוצאה מהם שולם התשלום.

אין לקבל את הטענה כי בשל כך שמדובר היה בחוב אמיתי, יש בכך כדי להקל על חומרת המעשים. קבלת הטענה משמעותה הצדקה לפתרון סכסוכים בדרך של איומים ואלימות, ואין לקבל זאת.

אין מדובר במעשה חד פעמי, אלא בסדרה של מעשי סחיטה באיומים אשר עלו כדי מעשה אלימות, והכל בצוותא חדא, תוך התארגנות משותפת של שלושת הנאשמים, וכאשר הנאשמים 1 ו-3 במעצר, דובר זה אינו מרתיעם. נאשם 2 מבצע בפועל את האלימות כנגד המתלונן וחלק מפעולות הסחיטה.

יש לדחות את הטענה לפיה לאור כך שמדובר בסכום כספי נמוך, החומרה פחותה. החשיבות המרכזית הינה במעשי האיומים והסחיטה ונסיבות ביצועם. העובדה שאין מדובר בסכום כספי גבוה לא הרתיעה את הנאשמים מלנקוט במעשים חמורים אלו.

מדובר בהתארגנות בצוותא, של שלושת הנאשמים, ובסדרת מעשי סחיטה אשר הלכו והסלימו עד לשימוש בכוח.

לאור זאת, הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות הללו, הינה ברף גבוה.

אשר למעשיו של נאשם 2 וביצוע העבירות על ידו - יש לדחות את הטענות המנסות ליצור תמונה של מי שהושפע מנאשם 1, כנימוק לקביעת מתחם נמוך יותר. נאשם 2 לא אולץ לעשות מאומה, ואין כל ראייה לכך.

יתרה מכך, שקלתי קביעת מתחם גבוה יותר בעניינו של נאשם 2, שכן המתחם נקבע באופן ספציפי על פי נסיבות הביצוע של כל נאשם, ונאשם 2 ביצע בפועל את האלימות וביצע בפועל חלק ממעשי הסחיטה בזמן שהאחרים היו עצורים.

ואולם, לאור עתירת המאשימה, אינני מוצא מקום להחמיר איתו מעבר לאחרים במתחם.

7. ביחס לענישה ולפסיקה המתייחסת לחומרת העבירות ולענישה, ר' האמור בגזר הדין של נאשמים 1 ו-3.

אני מוצא כאמור כי המתחם צריך להיות זהה לנאשם 2 כלנאשמים האחרים, אשר ביצעו את העבירות בצוותא חדא, מהנימוקים דלעיל.

כפי שבעניינם של נאשמים 1 ו-3, גם בעניינו של נאשם 2 אני מוצא כי יש לקבל את עתירת המאשימה למתחם העונש ההולם, הגם שסבורני שהרף התחתון של המתחם מעט מקל עם הנאשמים, בנסיבות מקרה זה, ובעניינו של נאשם 2 אף מקל יותר מבעניינם של האחרים, לא מצאתי לנכון להחמיר במתחם מעבר לעתירת המאשימה.

לאור כל האמור לעיל, מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע נאשם 2, בנסיבות ביצוען, כולל מאסר בפועל הנע בין 22 ל - 48 חודשים.

על הענישה לכלול גם רכיב פיצוי אשר יבטא את הפגיעה במתלונן, פגיעה פיזית ופגיעה בשל האיומים שספג.

בהיות העבירה בעלת היבט כלכלי, יש להטיל גם קנס, ואולם לאור מכלול הענישה לא מצאתי להטילו.

הענישה

8. נאשם 2 יליד שנת 1998, והוא נעדר עבר פלילי.

נאשם 2 לא קיבל אחריות, כפר, וניהל את משפטו, ואף גרם להעדת המתלונן.

יש לדחות את טענות ב"כ נאשם 2 בנושא קבלת אחריות. נטען כי הנאשם הודה כבר במשטרה, ואולם בבית המשפט כפר וקבלת האחריות בהליך באה רק לאחר הכרעת הדין.

התקבלו ביחס לנאשם 2 תסקירי שירות מבחן המפורטים לעיל, ועולה מהם תהליך טיפולי מסוים שהחל לבצע.

כאמור, נאשם 2 נעצר שוב מאחרי סורג וברית.

אין כל מקום לירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם. התהליכים שביצע נאשם 2, אינם מצדיקים זאת.

לאור קבלת האחריות, ולאור הנסיבות האישיות של נאשם 2, ולאור הטיפול, הגם שהינו חלקי, שהחל לעבור בשירות המבחן, אני מוצא כי על הענישה להיות בחלקו התחתון של המתחם, אם כי לא בתחתיתו.

בכך גם יבוא לידי ביטוי המעצר באיזוק אלקטרוני בו היה נאשם 2 נתון. ביחס למשך המעצר באיזוק וההליך יש לומר כי לא ברורה טענת נאשם 2, שכן יכול היה בכל עת להקדים את סיום ההליך בקבלת אחריות, אשר נאשם 2 בחר לקבל רק לאחר הכרעת הדין.

יש להוסיף כי אין לקבל את המלצת שירות המבחן, שאינה מביאה לידי ביטוי את שיקולי הענישה שיש לשקול, כמו גם לא את המענה העונשי ההולם לעבירות חמורות אלו.

גם על נאשם 2 יוטל פיצוי.

9. לאור כל האמור, אני גוזר על נאשם 2 את העונשים הבאים:

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 25 חודשים, בניכוי ימי מעצרו על פי רישומי שב"ס.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים. נאשם 2 יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירה לפיה הורשע.

פיצוי - נאשם 2 ישלם למתלונן ע.ת.1 פיצוי בסך 3,000 ₪. הפיצוי ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, התשלום הראשון בתוך 30 יום מהיום.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ג אייר תשפ"ה, 21 מאי 2025, במעמד הצדדים.